

**Rutin för kontakt mellan Smittskyddsläkaren och Länsstyrelsen i Norrbotten
vid misstanke om smittsam djursjukdom
som även kan utgöra ett hot mot människors hälsa**

Omfattning

Rutinen gäller för Smittskyddsläkaren och länsveterinären i Norrbotten samt tjänsteman i beredskap (TiB) i Region Norrbotten och på Länsstyrelsen Norrbotten.

Ansvar

Smittskyddsläkaren

- Får kännedom om misstänkta eller konstaterade fall av zoonotiska sjukdomar hos människor via behandlande läkare eller laboratorium.
- Informerar länsveterinär om diagnostiserade fall hos människa av de uppräknade sjukdomarna nedan i de fall där det bedöms relevant.
- Beslutar och ger råd om utredning och eventuell läkemedelsbehandling (postexpositionsprofylax) för att förebygga sjukdom till de personer som hanterat djuret i fråga.
- Beslutar om utvidgad smittspårning för att förebygga smitta till andra personer.
- Informerar TiB Region Norrbotten och vid behov även Folkhälsomyndighetens TiB samt regionens kommunikationsenhet.

Länsveterinären

- Får kännedom om misstänkta eller konstaterade fall av zoonotiska sjukdomar hos djur via veterinär, laboratorium eller Jordbruksverket.
- Informerar smittskyddsläkaren, i rutinen nedan framgår hur bråttom det är för respektive diagnos.

Gällande arbetsgivarens riskbedömning och behov av personlig skyddsutrustning hänvisas till Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2018:4 och 2001:3). Behovet av skyddsutrustning behöver bedömas i varje enskilt fall och ansvaret är arbetsgivarens.

I en besvärlig utbrottssituation kan Smittskyddsläkaren konsultera de smittskyddsläkare som är engagerade i samverkansgruppen Zoonosrådet.

Smittskyddsläkaren ska informeras omgående

1. Vid misstanke om eller bekräftat fall av följande epizootier hos djur som också kan drabba människor:

- Filovirusinfektion hos primater
- Mjältbrand
- Rabies

2. När en människa exponerats för möjlig rabiesmitta

Ställningstagande till postexpositionsprofylax i samråd med infektionsbakkjour som kontaktas av smittskyddsläkare.

Informationsinhämtning till smittskyddsläkaren

- Person- och kontaktuppgifter till den/dem som har hanterat djuret/djuren och om/vilken skyddsutrustning som använts.
- Person- och kontaktuppgifter till djurägaren.
- Kontaktuppgifter till larmande och ansvarig veterinär.
- SVA:s bedömning av misstankegrad och behov av skyndsamhet samt kontaktuppgifter till den som handlagt ärendet på SVA om SVA har blivit involverade.
- Information om andra myndigheter (till exempel Jordbruksverket) eller aktuell kommun informerats samt kontaktuppgifter till handläggare där dessa finns att tillgå.
- Information om eventuellt samverkansmöte.
- Säkerställ att människor/djurägare som varit i närheten av misstänkt smitta får fortlöpande information om åtgärder, provtagningar och lägesbild. Kom överens om vem/vilka som är kontaktpersoner och vilken information som ska delges.

Smittskyddsläkaren bör informeras under kontorstid

Vid bekräftat fall av vissa zoonoser som inte är epizootier hos djur:

- Brucellos
- Campylobacter
- Echinococcus granulosus - hundens dvärgbandmask
- Echinococcus multilocularis - rävens dvärgbandmask
- EHEC/VTEC vid serotyp som kan ge sjukdom hos människa
- Erysipeloid, om anmärkningsvärd ansamling av fall
- ESBL-CARBA
- Fågelinfluensa
- Leishmaniasis
- Leptospiros
- Listerios
- MRSA, MRSP
- Q-feber
- Rift Valley fever
- Ringorm, om anmärkningsvärd ansamling av fall
- Salmonella
- Transmissibla spongiforma encefalopatier inklusive Chronic Wasting Disease (CWD)
- Trikinos
- Tuberkulos
- Tularemi
- Virala encefaliter och encefalomyeliter hos häst (särskilt West Nile-virus)
- Yersinios

Kommunikation

Jordbruksverket är beslutande instans vid epizooti. SVA är sakkunnig myndighet.

Länsstyrelsen/länsveterinären är regional talesperson och informerar om hur sjukdomen yttrar sig hos djur och vilka åtgärder som kan bli aktuella. Länsveterinären informerar även om Jordbruksverkets beslut.

Smittskyddsläkaren är talesperson avseende risken för smitta till människor och ger information om hur sjukdomen yttrar sig hos människa samt vilken vård och behandling som kan bli aktuell. Vid behov kopplas Folkhälsomyndigheten in.

Sekretess

Tänk på att det inom hälso- och sjukvården, både offentlig och privat, råder sekretess och tystnadsplikt kring personuppgifter. Stäm av vilka uppgifter som kan lämnas ut till media. Var sparsam med information i epost.

Kontaktrutiner

Under kontorstid kontaktas Smittskyddsläkaren i Norrbotten per telefon alternativt mail till funktionsbrevlåda (smittskydd@norrbotten.se) i vilket önskemål om kontakt framgår. Om smittskyddsläkare inte kan nås vid brådskande ärende samt under kvällar och helger kontaktas TiB Region Norrbotten. TiB etablerar då kontakt med smittskyddsläkare.

Kontaktuppgifter

Smittskyddet (kontorstid)

Tel: 0920 – 28 36 16 alternativt 28 22 45

E-post: smittskydd@norrbotten.se

Länsveterinären

Tel: Länsstyrelsens växel 010 – 22 55 000

E-post: lansveterinar.norrbotten@lansstyrelsen.se

TiB Region Norrbotten

Tel: Regionens växel 0920 – 28 40 00

TiB Länsstyrelsen Norrbotten

Tel: I brådskande situation via SOS Alarm.

E-post: tib.norrbotten@lansstyrelsen.se (om icke brådskande)

Användbara länkar

- Smittskyddsläkarföreningens smittskyddsblad finns för de flesta anmälningspliktiga diagnoser, ett blad för läkare och ett för patienter. Patientinformationen (som innehåller förhållningsregler) skrivs ut och ges till patienten. <https://slf.se/smittskyddslakarforeningen/smittskyddsblad/>
- SVA:s information om epizootier, <https://www.sva.se/djurhalsa/epizootier>
- Jordbruksverkets information om zoonoser: <https://jordbruksverket.se/djur/djurskydd-smittskydd-djurhalsa-och-folkhalsa/smittskydd-och-djurhalsa-i-sverige#h-Zoonosersmittarmellanmanniskorochdjur>
- Smittrisker, Arbetsmiljöverkets föreskrift (AFS 2018:4) <https://www.av.se/arbetsmiljoarbete-ochinspektioner/publikationer/foreskrifter/smittrisker-afs-20184/>
- Användning av personlig skyddsutrustning, Arbetsmiljöverkets föreskrift (AFS 2001:3), <https://www.av.se/arbetsmiljoarbete-ochinspektioner/publikationer/foreskrifter/anvandning-av-personlig-skyddsutrustning-afs200103-foreskrifter/>